

Δημήτρης Σαραφιανός *Ολυμπιάδα και περιστολή δικαιωμάτων*

Η τέλεση των Ολυμπιακών Αγώνων στην Ελλάδα, εκτός από μια σειρά δυσμενών επιπτώσεων στο περιβάλλον (και στη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας για την προστασία του περιβάλλοντος), χρησιμοποιείται ως όχημα για την περιστολή των συνταγματικά κατοχυρωμένων δικαιωμάτων της συνάθροισης, της έκφρασης, του ιδιωτικού βίου, ακόμα και της κυκλοφορίας.

Συγκεκριμένα, ο έλεγχος των περιοχών που χαρακτηρίζονται ως Ολυμπιακές πόλεις (Αθήνα, Πειραιάς, Θεσσαλονίκη, Πάτρα, Βόλος, Ηράκλειο, Ολυμπία) θα λειτουργεί, σύμφωνα με τα επιτελικά σχέδια, κάτω από ένα σύστημα παρακολούθησης σε πραγματικό χρόνο. Ήτοι μέσα από ένα σύστημα παρακολούθησης με κάμερες, συστήματα επικοινωνιών, συστήματα μετάδοσης νικητρινών εικόνων, ελικόπτερα κ.λπ., εν

ολίγοις μια ψηφιακή ομπρέλα παρακολούθησης κινήσεων και επικοινωνιών (C4I) που θα παραμείνει στη διάθεση των Σωμάτων Ασφαλείας και μετά τη διεξαγωγή των Ολυμπιακών Αγώνων.

Για το σκοπό αυτό ιδρύεται ειδική διεύθυνση ασφαλείας (ΔΑΟΑ), π.δ. 63/2001, συγχροτούνται δε Κέντρα Διοίκησης και Ελέγχου Ολυμπιακής Ασφαλείας, στα οποία διατίθενται εισαγγελείς, έτσι ώστε να υπάρχει άμεσα η δυνατότητα έκδοσης ενταλμάτων σύλληψης, σωματικών ερευνών, κατ' οίκων ερευνών, παρακολούθησεως επικοινωνιακών μέσων, ελέγχου αποσκευών κ.λπ. (υ.α. 1016/114/34/2-9-03).

Η διεύθυνση αυτή αναλαμβάνει το συντονισμό όλων των Σωμάτων Ασφαλείας, της Πυροσβεστικής και των Ενόπλων Δυνάμεων που συνεργάζονται στα πλαίσια των Ολυμπιακών, συνεργάζεται δε με τις

εταιρείες που έχουν αναλάβει την προμήθεια των αναγκαίων τεχνολογικών μέσων και τη μεταφορά της τεχνογνωσίας παρακολούθησης (SAIC κ.λπ.), καθώς και με το consortium των μυστικών υπηρεσιών (ΗΠΑ, Ισραήλ, ΕΕ) που συνεργάζονται για την ανταλλαγή και διοχέτευση πληροφοριών (σε αυτό συμβάλλει και η ηλεκτρονική μηχανογράφηση του ποινικού μητρώου).

Μια ακόμα σημαντική εξέλιξη αποτελεί η απαγόρευση μετάδοσης (και) πολιτικών μηνυμάτων σε ολόκληρη σχεδόν την Αθήνα. Οι ποινικές κυρώσεις που δύνανται να επιβληθούν και δεν αφορούν μόνο τον αφισοκολλητή αλλά και τον ίδιο το διαφημιζόμενο (ήτοι την ηγεσία του πολιτικού κόμματος ή της συνδικαλιστικής οργάνωσης) ανέρχονται σε ποινή φυλακίσεως μέχρι 1 έτος και χρηματική ποινή 100.000 ευρώ (άρθρο 2 ν. 2833/00, όπως έχει τροποποιηθεί από τον ν. 3207/2003). Η διεξαγωγή βέβαια των εκλογών και ευρωεκλογών δεν έχει επιτρέψει μέχρι σήμερα την εφαρμογή του μέτρου αυτού. Μετά όμως τις 12 Ιουνίου, ανάλογα και με το διαμορφωθέντα συσχετισμό, δεν αποκλείεται να βρεθούμε μπροστά σε περιπτώσεις εφαρμογής της συγκεκριμένης διάταξης.

Από την άλλη μεριά μπορεί να μην έχουν μέχρι στιγμής περάσει νομοθετικές ρυθμίσεις για τον περιορισμό του δικαιώματος στη διαδήλωση, όπως αυτές είχαν εξαγγελθεί στο παρελθόν και ενταχθεί στο σχεδιασμό του Αθήνα 2004, πλην όμως είναι σχεδόν βέβαιο ότι με αστυνομικές κανονιστικές διατάξεις θα προσδιορισθούν κόκκινες ζώνες απαγόρευσης των διαδηλώσεων αλλά και περιορισμού της κυκλοφορίας, στα πλαίσια των Ολυμπιακών Αγώνων. Σε κάθε περίπτωση, γενικές αστυνομικές διατάξεις που θα απαγορεύουν κάθε συνάθροιση (ακόμα και συνάθροιση που δεν έχει εξαγγελθεί) θα προσκρούουν στη διάταξη

του άρθρου 11 του Συντάγματος. Η αστυνομική διάταξη για να βρισκείται εντός των συνταγματικών πλαισίων θα πρέπει να αφορά εξαγγελθείσα συνάθροιση και να αναφέρει με ειδική και πλήρη αιτιολογία τους λόγους που επιβάλλουν την απαγόρευση της. Αστυνομική διάταξη που δεν πληροί τους παραπάνω όρους μπορεί να προσβληθεί με αίτηση ακυρώσεως και αίτηση αναστολής στο Συμβούλιο της Επικρατείας (παρά βέβαια το ότι η σχετική διαδικασία δεν συμβάλλει συνήθως στην αποτελεσματική προστασία της ελευθερίας του συνέρχεται – βλ. σχετικά ΕΑ ΣτΕ 633/99)...

Ταυτόχρονα ανατρέπονται όλες οι κατακτήσεις που αφορούν τις εργασιακές σχέσεις, καθώς επεκτείνονται όλα τα ωράρια εργασίας των υπηρεσιών που σχετίζονται με τους Ολυμπιακούς Αγώνες, αναστέλλονται οι άδειες και ελαστικοποιούνται πλήρως τα ωράρια λειτουργίας των καταστημάτων. Η ένταση της εργασίας και η έκταση του χρόνου εργασίας στα ολυμπιακά έργα έχουν ήδη δείξει σε ποια κατεύθυνση οδηγούν αυτές οι ρυθμίσεις: στην αλματώδη αύξηση των εργατικών ατυχημάτων.

Αντί όμως η εφαρμογή αυτών των ρυθμίσεων να αφυπνίσει τις συνδικαλιστικές ηγεσίες, πολύ δε περισσότερο, αντί οι Ολυμπιακοί Αγώνες να αποτελέσουν το εφαλτήριο διεκδικητικών συνδικαλιστικών αγώνων, οι συνδικαλιστικές ηγεσίες αδρανούν, στηρίζοντας τις ρυθμίσεις στο όνομα της εθνικής ολυμπιακής ιδέας, μέσα στα πλαίσια του σχετικού σχεδιασμού του Αθήνα 2004 για «συμφωνίες κυρίων» με τις συνδικαλιστικές ενώσεις.

Είναι αναγκαία συνεπώς η ενεργοποίηση κάθε δημοκρατικά σκεπτόμενου πολίτη, έτσι ώστε να ενισχυθούν οι πρωτοβουλίες αντίστασης αλλά και νομικής προστασίας ενάντια στην εφαρμογή των μέτρων αυτών.